

اصول نگارش علمی:

(تدوین پروپوزال، پایان نامه و مقاله)

چشمه سهرابی

www.libs.ir

Mo.sohrabi@edu.ui.ac.ir

خلاصه

۱. اهداف و انگیزه های نوشتن
۲. چگونگی نگارش عناصر اصلی یک نوشته علمی
۳. پاراگراف نویسی
۴. استناد درون متنی و برون متنی
۵. درست نویسی و ویراستاری
۶. جمع بندی مباحث

اهداف و انگیزه های نوشتن

- کسب رضایت خداوند
- نوشتن به قصد آموختن
- سهم کردن دیگران در اندیشه ها و آراء خویش
- تبدیل دانش شخصی به دانش اجتماعی
- شخصی کردن دانش (تملك)
- تنازع بقا (حفظ شغل یا ارتقاء به مراتب بالاتر)، شعار «بنویس و زنده بمان»
- انجام وظایف در محیط دانشگاهی و پژوهشی

موضوع و عنوان نوشته تحقیقی

✓ موضوع و حدود آن

- آموزش و پرورش / آموزش ابتدائی / آموزش ریاضی در دوره ابتدائی / آموزش ضرب در دوره ابتدائی

✓ چگونه یک عنوان پژوهشی مناسب پیدا کنیم؟

- دانش تخصصی

- استفاده از منابع (سابقه کار، دوباره کاری، روش ها و ابزارها)

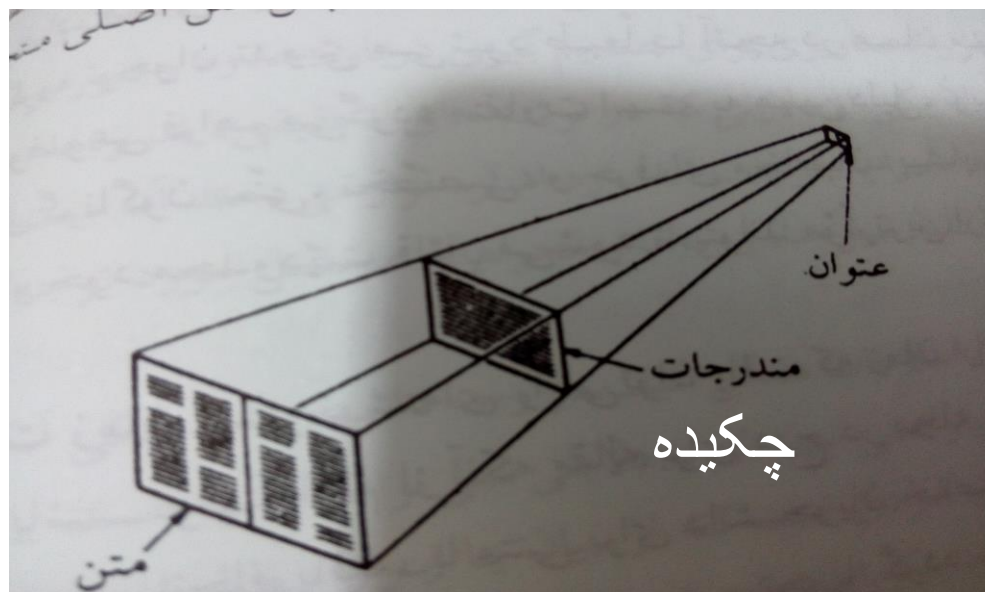
- مشورت با اهل نظر، استاد راهنما (خلاء ها را می شناسد، منابع، نویسندگان، روش ها، ابزارها،)

- بخش پیشنهادهایی برای پژوهش های آتی در پایان نامه های ارشد و دکترا و ...

ویژگی های عنوان نوشته تحقیقی

- ✓ عنوان هویت اثر است.
- ✓ عنوان دریچه ورود به متن است.
- ✓ عنوان شکل مینیاتوری متن است /

ویژگی های عنوان نوشته تحقیقی

✓ بهتر است به صورت یک جمله خبری باشد.

✓ قابل سنجش باشد.

✓ قابلیت اجرا را داشته باشد

✓ تا حد ممکن به یک مسئله بپردازد.

✓ کوتاه و حداکثر ۱۸ کلمه باشد.

✓ گویا و شفاف باشد.

✓ این موارد را نداشته باشد: اختصارات، کلمات اضافی، و کلمات به زبانی دیگر

✓ تفاوت بین عنوان مقاله با عنوان پایان نامه

ویژگی های عنوان نوشته تحقیقی

- ✓ مقایسه انحنای ستون فقرات دوچرخه سواران حرفه ای، آماتور و افراد غیر ورزشکار
- ✓ بررسی روابط عوامل فردی و موقعیتی با خودکارآمدی و انطباق پذیری مسیر شغلی در بین دانشجویان سراسری شهر اصفهان
- ✓ بررسی عملکرد وزرای آموزش و پرورش ایران از سال ۱۳۵۷-۱۳۴۰ ش
- ✓ بررسی توزیع هسته های پرتوزا در ساحل دریاچه ی ارومیه
- ✓ بررسی علل ایجاد فرونشست زمین در دشت کاشان و ارائه راهکارهای مناسب جهت جلوگیری از آن
- ✓ بررسی پوشش گیاهی زیر حوضه ی آبخیز سرگان «بلوچستان»
- ✓ بررسی رابطه بین قابلیت های حرفه ای معلمان دوره ابتدایی با پیشرفت تحصیلی دانش آموزان در دو شهر اصفهان و شیراز

ویژگی های عنوان نوشته تحقیقی

- ✓ مقایسه انحنای ستون فقرات دوچرخه سواران حرفه ای، آماتور و افراد غیر ورزشکار
- ✓ بررسی روابط عوامل فردی و موقعیتی با خودکارآمدی و انطباق پذیری مسیر شغلی در بین دانشجویان سراسری شهر اصفهان
- ✓ بررسی عملکرد وزرای آموزش و پرورش ایران از سال ۱۳۵۷-۱۳۴۰ ش
- ✓ بررسی توزیع هسته های پرتوزا در ساحل دریاچه ی ارومیه
- ✓ بررسی علل ایجاد فرونشست زمین در دشت کاشان و ارائه راهکارهای مناسب جهت جلوگیری از آن
- ✓ بررسی پوشش گیاهی زیر حوضه ی آبخیز سرگان «بلوچستان»
- ✓ بررسی رابطه بین قابلیت های حرفه ای معلمان دوره ابتدایی با پیشرفت تحصیلی دانش آموزان در دو شهر اصفهان و شیراز

چکیده نوشته علمی

✓ چکیده و انواع آن

✓ تمام نما و راهنما

چکیده راهنما

➤ برای کدام مدارک؟

• ویژه مقاله ترویجی

➤ ساختار چکیده تمام نما

• مقدمه

• مراحل کار

• قسمت های مقاله

چکیده تمام نما

➤ برای کدام مدارک؟

• ویژه پایان نامه، طرح پژوهشی و مقاله علمی-پژوهشی

➤ ساختار چکیده تمام نما

• هدف

• روش کار

• یافته ها

• نتایج

چکیده تمام نما

بررسی میزان سواد سیاسی و اجتماعی شهروندان بزرگسال شهر اصفهان

چکیده

هدف پژوهش حاضر، تعیین میزان سواد اجتماعی و سیاسی بزرگسالان شرکت کننده در مراکز آموزشی غیر رسمی بزرگسالان شهر اصفهان بوده است. روش پژوهش توصیفی و از نوع پیمایشی بوده و جامعه مورد پژوهش شامل ۲۵۷۲ نفر از بزرگسالان (۳۵ سال به بالا) بودند که در برنامه آموزشی مراکز آموزشی سازمان های دولتی شهر اصفهان در سال ۱۳۹۰ شرکت کردند. حجم نمونه برآورد شده ۳۸۰ نفر بود که با بهره گیری از روش نمونه گیری خوشه ای چند مرحله ای و هدفمند انتخاب شدند. ابزار اندازه گیری پرسشنامه ۲۹ سؤالی محقق ساخته بود که در دو حیطه سیاسی و اجتماعی طراحی و پایایی آن از طریق ضریب آلفای کرونباخ محاسبه شد و ۰/۸۴ به دست آمد. برای تحلیل استنباطی داده ها از روش آماری t تک متغیره و تحلیل واریانس چند متغیره (مانوا) استفاده شد. نتایج نشان داد سواد اجتماعی بزرگسالان از سواد سیاسی آنان بیشتر است. همچنین، بین میانگین سواد اجتماعی و سیاسی با توجه به متغیرهای دموگرافیک (جنسیت، تحصیلات، سن، محل زندگی) تفاوت معناداری وجود دارد.

واژه های کلیدی: سواد اجتماعی، سواد سیاسی، بزرگسالان، مراکز آموزشی بزرگسالان.

چکیده راهنما

پیش‌بینی زلزله در ایران

چکیده

مطالعات پیش‌بینی زلزله با روش‌های علمی مختلفی نظیر روش‌های آماری و پیش‌نشانگرهای زلزله و با اهداف خاصی به ویژه برای کاهش ریسک زمین‌لرزه در ۴۰ سال اخیر در دنیا دنبال می‌شود. این تحقیقات به‌عنوان فعالیتی پژوهشی در ایران نیز بر اساس برنامه‌ای درازمدت و پیوسته در محدوده فلات ایران و براساس اطلاعات و دانش معتبر دنبال شده و در این مطالعات تلاش می‌شود تا در مورد احتمال رخداد یک زلزله احتمالی پیش از وقوع آن، یافته‌های علمی توسعه یابد. دو راهبرد عمومی در این زمینه وجود دارد: یکی فعالیت‌های پیش‌بینی احتمالی (یا پیش‌یابی) و دیگری پیش‌بینی زلزله بر پایه مطالعه پیش‌نشانگرها. در این مقاله تلاش می‌شود تا تصویری کلی از این نوع مطالعات ارائه شود. بدین منظور، ابتدا روش‌های متعدد توسعه یافته جهت پیش‌بینی زلزله شرح داده شده و در ادامه، چالش‌های پیش‌روی مساله پیش‌بینی زلزله در ایران، توسعه برنامه‌ها و همچنین حوزه‌های تخصصی آن توضیح داده می‌شود. در پایان نیز به اندازه‌گیری تغییرات هیدروژئوشیمیایی به‌عنوان یک نمونه پیش‌نشانگر زلزله اشاره کوتاهی خواهد شد.

واژگان کلیدی: پیش‌بینی، زمین‌لرزه، پیش‌یابی، پیش‌نشانگر، ایران.

نکات ضروری در نگارش چکیده

- ✓ طول چکیده: بین ۱۵۰ تا ۲۵۰ کلمه
- ✓ ساختار چکیده: چکیده در اصل یک پاراگراف است، ولی ما تابع دستورالعمل دانشگاه یا مجله و غیره هستیم /
- ✓ برای قرار دادن هر کلمه ای باید دلیل لازم را داشته باشیم.
- ✓ نباید جملات و کلمات در چکیده تکرار شوند.
- ✓ تا حد ممکن از بکار بردن اختصارات، و کلمات لاتین در چکیده پرهیز شود.
- ✓ عناصر اصلی در چکیده آورده شود.

نکات ضروری در تدوین کلیدواژه

- ✓ کلیدواژه معرف مقاله است.
- ✓ تعداد کلیدواژه ها
- ✓ شکل نوشتن کلیدواژه ها: تک واژه، مرکب، عبارتی
- ✓ ترتیب قرار دادن کلیدواژه ها
- ✓ کلیدواژه های موضوع، زمان، مکان، شخص
- ✓ کلمات مترادف
- ✓ محل انتخاب کلیدواژه ها

یادداشت برداری

✓ اطلاعاتی را که ما از دیگران اقتباس می کنیم، به چهار دسته تقسیم می شود:

۱. نقل لفظ یا نقل مستقیم

۲. نقل فکر یا غیر مستقیم

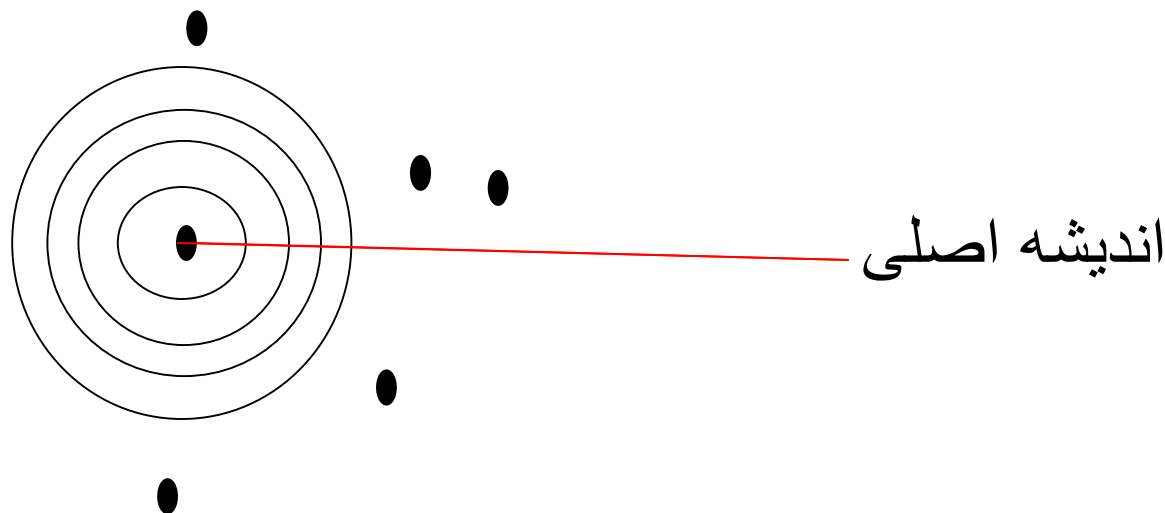
۳. خلاصه

۴. نقد و نظر

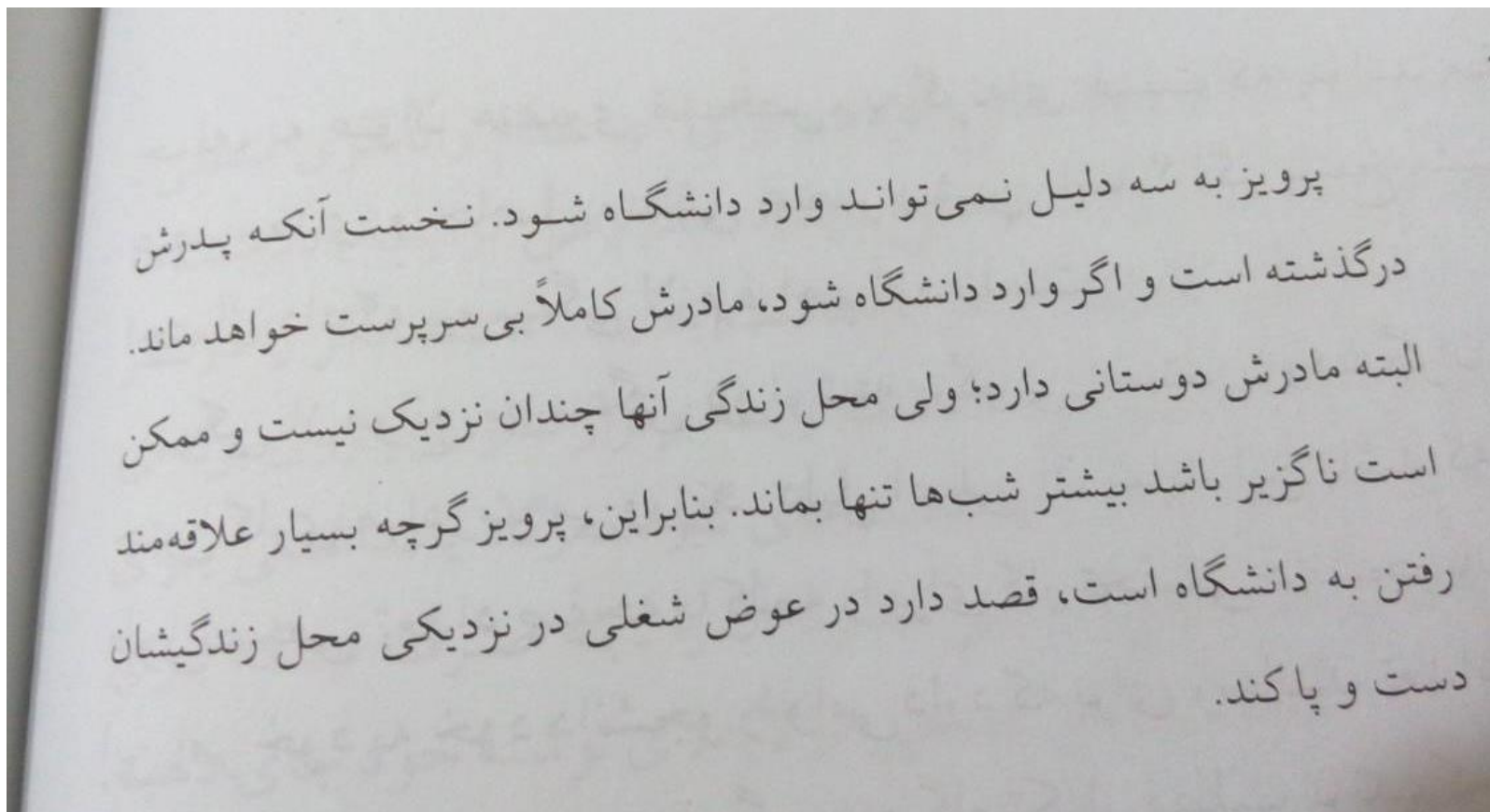

متن اثر: شیوه نگارش پاراگراف

✓ بند یا پاراگراف: واحدی است پیرامون یک اندیشه اصلی

شیوه نگارش پاراگراف: نمونه ۱

شیوه نگارش پاراگراف: نمونه ۲

من دوستم علی را تحسین می کنم، چون تیزهوش، زیرک، و مهربان است. بسیار باهوش است و مسائل دشوار را به سرعت در می یابد. علاوه بر این، نسبت به دیگران با محبت است. به همین دلیل او را می ستایم.

نکاتی در باره پاراگراف نویسی

۱. هر بند فقط و فقط به یک پاراگراف می پردازد.
۲. در هر بند بهتر است به نکات اصلی پرداخته شود.
۳. طول بند، بستگی به موضوع آن دارد. در نوشته های فنی، بند ۵ جمله ای را بندی مناسب می گویند.
۴. از جملات طولانی که خود یک بند هستند، پرهیز کنیم.
۵. بند خوب معمولاً آغاز، و میان و انجامی دارد.
۶. انواع بند: قیاسی، استقرایی، ترکیبی

استناد درون متنی و برون متنی

استناد : اعتبار بخشیدن به اثر، شاهد آوردن در رد یا تأیید مطلبی است.

استناد درون متنی (روش های پر استفاده در ایران)

۱. استنادی به روش APA

(نام خانوادگی نویسنده، تاریخ نشر مدرک، شماره صفحه)

(نام خانوادگی نویسنده، تاریخ نشر مدرک)

۲. استناد دهی به روش ونکوور

شماره

منبع

(۱۳:۵)

شماره

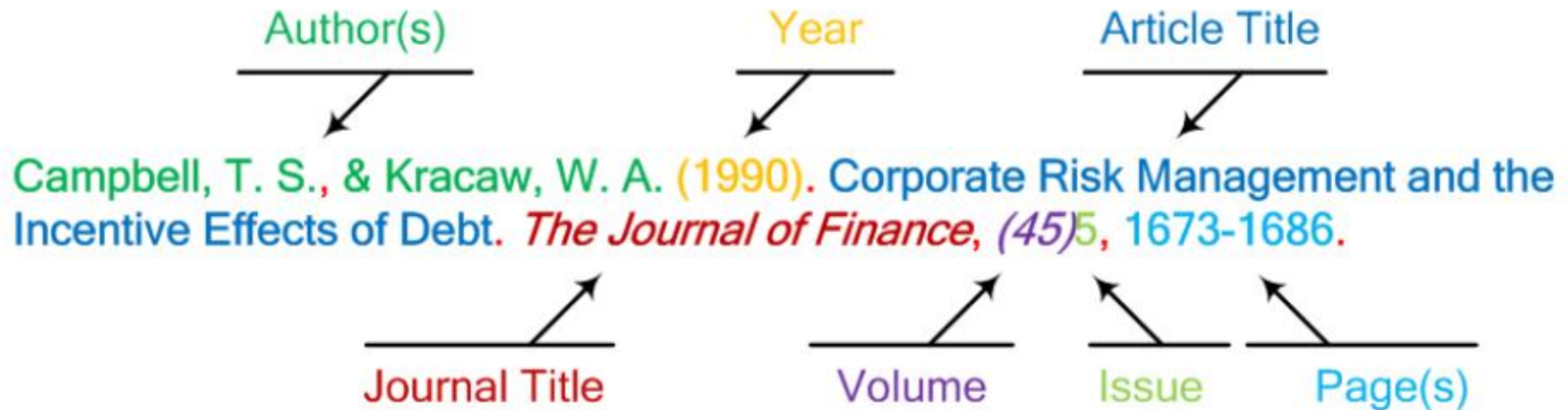
صفحه

استناد درون متنی و برون متنی به روش APA

منبع نویسی (استناد برون متنی)

(نمونه زیر برگرفته از شیوه نامه استناددهی به روش APA کتابخانه دانشکده علوم تربیتی و روان شناسی دانشگاه شهید بهشتی است).

استناد درون متنی و برون متنی به روش APA

استناد درون متنی: اگر از صفحه ۱۶۷۵ منبع قبلی، مطلبی عینا اخذ کرده باشیم، شیوه نگارش آن بدین شرح است:

“The strength of *Science* and its online journal sites rests with the strengths of its community of authors, who provide cutting-edge research, incisive scientific commentary, and insights on what’s important to the scientific world” (Campbell & Kracaw, 1990, p. 1675).

استناد درون متنی و برون متنی به روش APA

آموزش عالی رسالت های متعددی دارد که از جمله آنها می توان به تربیت نیروی انسانی متخصص اشاره کرد. این موضوع از دید برخی از نویسندگان مغفول نمانده است:

یکی از رسالت های مهم آموزش عالی، تربیت نیروی متخصص و متعهد است، چرا که نیروی انسانی متخصص و کارآمد در توسعه هر کشوری نقش اساسی ایفا می کند. و با توجه به تخصصی شدن هر چه بیشتر مشاغل و نیز خرد و جزئی شدن تخصص های لازم برای اشتغال، افراد در کارهای خود به صورت متخصصان خاص فعالیت می کنند. در حوزه علم اطلاعات و دانش شناسی نیز چون دیگر زمینه های حرفه ای، کتابداران و اطلاع رسانیان فعالیت های تخصصی خود را در حوزه های کاری نوین انجام می دهند (درودی، ۱۳۸۸، ص. ۵۶).

درودی، فریبرز (۱۳۸۸). گزینه های شغلی و تخصصی در کتابداری و اطلاع رسانی. **کتاب ماه**، ۵۶-۶۰.

استناد درون متنی و برون متنی به روش APA

به اعتقاد درودی (۱۳۸۸:۵۵) یکی از رسالت‌های مهم آموزش عالی، تربیت نیروی متخصص و متعهد است، چرا که نیروی انسانی متخصص و کارآمد در توسعه هر کشوری نقش اساسی ایفا می‌کند. و با توجه به تخصصی شدن هر چه بیشتر مشاغل و نیز خرد و جزئی شدن تخصص‌های لازم برای اشتغال، افراد در کارهای خود به صورت متخصصان خاص فعالیت می‌کنند.

درودی، فریبرز (۱۳۸۸). گزینه‌های شغلی و تخصصی در کتابداری و اطلاع‌رسانی. **کتاب ماه**، ۵۶-۶۰.

منابع

عمده مباحث این ارائه برگرفته از این منبع است:

حری، عباس (۱۳۸۵). آیین نگارش علمی. تهران: نهاد کتابخانه های عمومی کشور.

سپاسگزاری

از توجه شما سپاسگزارم

